

Zelei Miklós

A magyarok vére, Hány János Párizsban *

A Megmentő elintézte, hogy Napóleon bocsánatot kérjen Trianonért!

A Megmentő.

Ma már a francia értelmiség is nagyon bánja, amit Versailles-ban az elődeik csináltak velünk. De még így is! A magyarok vére ajándékozta meg a világot a szabadsággal. A Szovjetuniónak a halálos dőfést a magyar 56 adta meg. Albert Camus meg is írta.

Franciául!

Le sang des Hongrois.

„A legázolt, bilincsbbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben... Nyomorúságuk, láncaik és száműzöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot, amelyet ők nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!”

56 volt az utolsó pillanat, amikor a magyar még tisztességesen pusztulhatott volna ki. Hány büszkén húzza ki magát a Concorde téri dugóba szorult buszban. Francia állampolgárságú feketék lepik el Párizs utcáit, állják el iszonyú tömegben a Concorde téren is az összes forgalmi sávot. Némelyikük fején frígiai sapka. Kezükből csupaszra kopasztott bontott csirkéket lengetve ugrálnak az autók tetején.

– Kukorékolj gall kakas! Kukorikú! Kukorikú! Kukorikú gall kakas! Kukorikú! Kukorikú!

Zimbabwe győzelmével most ért véget a Zimbabwe–Franciaország focimeccs. Törökszakad eksztázis. Betörnek a busz ablakait, a csupasz fagyasztott csirkéket a fehérek fejéhez csapják, nyakukból kitépik a keresztet.

– Kukorikú bátorság! Kukorikú büszkeség!

– Kukorikú vereség!

– Kukorékolj gall kakas!

– Kukorikú!

– Kukorikú!

Elfoglalják az épületeket. Az emeleti ablakokban ordítóznak, kopasz csibéket dobálnak.

* Részlet a *Mandulafecske* című regényből

Háry generális a De Gaulle repülőtérrel igyekszik át az Orlyra. Onnan indul tizenkét órás útjára az Air France belforgalmi járata. Most akkor leróhatja háláját a művelt Nyugat.

A hála.

Mindegyre ez jár a fejében. Észre se veszi, amint a busz elindul, aztán újra a dühöngő tömegben szorong, egy kereszteződésben várakozik, megint előbbre jut. Legalább jár a szél, nézi a kivert ablakokat, és mélyeket lélegzik.

Mire útlevelét meg repülőjegyét végre az Orly utaspultjára teszi, már nagy késésben vannak.

– Szent Ilona francúz végszigetre! Siessünk! – csörteti kardját Háry János. – Ott nyaral jóbarátom Napóleon, a franciák császára, és Háryját várja. Aki meg én vagyok, és magyar ügyben járok. Igyekezzünk, igyekezzünk!

– De hogy került ide, monsieur?

Egy fiatal lány kérdezi ezt az utaspult mögül. Bámulja Háry János jegyét, útlevelét, mindkettőt rémülten lecsapja maga elé, és azután az útlevelet újra kézbe veszi, forgatja, nézegeti.

– Háry János vagyok – amint már mondtam. – Huszárgenerális.

– De miért nincs az útlevelében francia vízum?

– Mert a Francia Császárság és a Magyar Királyság között nincs vízumkényyszer.

– Az nem lehet. Hol van a Magyar Királyság?

– Arra – mutat keletre Háry János. – Két és fél óra repülővel. Lóháton egy pillanat.

– Nem hiszem – mondja a lány. – A lábával megnyomja a riasztót, azonnal négy rendőr terem a pultnál. És nincsenek tekintettel paszomántos Háry generális csákójára, huszárkardjára, szép, selymes lódingjára, hanem karjánál és lábánál fogva viszik a zárkába, amikor a mademoiselle kezükbe nyomja az útlevelet:

– Nem jó.

Tizedik napja ül étlen-szomjan Háry János a sötétben. Talán el is felejtették már, amikor meghallja Mária Lujza hangját:

– Szabad vagy, Hárym! Szabad! Vive la liberté!

Az őt kinyitja az ajtót, Mária Lujza nyakába borul Háry Jánosnak, összevissza csókolja. A folyosó végén maga Napóleon, a franciák császára szalad, háromszögletű kalapjával dühösen püföli az örök fejét. Mögötte a mademoiselle lobogtatja Háry generális uram útlevelét és jegyét:

– Az első magyar, akit életemben láttam!

– És mindjárt egy huszárt! – ölelgeti Mária Lujza Háry Jánost.

– Szerencsés vagy, te lány! – csipkedi meg a mademoiselle pofikáját. – És Háry generális uramnak is nagy szerencséje vagy! A Riviérára mentünk éppen, amikor megtudtuk, hogy itt van. Mondta is az én jó uram, a franciák császára, hogy megszabadítjuk Háry generálist, mielőtt továbbrepülünk.

Háry János generális uram bokáját összecsapva megpengeti sarkantyúit, és így szól Napóleonhoz:

– Na, édes egy komám, addsa a kulacsodat! Igencsak megsomjaztam a tíz nap alatt, amíg ebben förtelmes lyukban vendégeskedtem. Aztán előre!

– Bizony, sietni kell – helyesel a mademoiselle is. – Monsieur Hány gépe tizenöt perc múlva indul Budapestre!

– Jézus Mária!

– Air France! – szól a mademoiselle.

Még elbúcsúzni sincs idejük, és megfélekedznek a kulacsról is, oly hatalmas a sietés.

– Úgy ám! Különbusszal vittek a repülőgéphez – hetvenedik Hány. – Épp csak annyi idő jutott, hogy nagy Napóleon a császári koronás arany zsebóráját hipp-hopp, tarsolyomba rejtse.

– Aztán pontosan jár-e? – kérdezi báró ruszkai Dobó István várkapitány, a Honvédelmi Minisztérium államtitkára. Fehér kócsagtollas, mívesen kovácsolt, orrvédős sisakja pohara mellett az asztalon, keze kardjának markolatán nyugszik.

– Mi?

– Hát a nagy Napóleon császári koronás arany zsebórája.

– Azt biza az ostromkor elzabrálták az oroszok.